

Književnost.

Letna šolska poročila. (Konec.) 10. Letno poročilo štirirazredne deške in obrtne nadaljevalne šole v Kranju. Voditelj Mihael Kuster, 2 kateheta in 3 učitelji. Koncem leta 145 učencev, vsi katoličani, izmed katerih le 2 slovensko in nemško govorita. Za višji razred sposobnih 102, nesposobnih 39, neizprašani 4. — V obrtno nadaljevalno šolo je bilo vpisanih 66 učencev, po jeziku 64 Slovencev, 1 Hrvat in 1 Madjar.

11. Letno poročilo štirirazredne dekliške ljudske šole v Kranju. Voditeljica Franja Jugovic, 2 kateheta in 3 učiteljice. Koncem leta 99 učenk, sposobnih 75, nesposobnih 23 in 1 neizprašana.

12. Letno poročilo štirirazredne deške ljudske in obrtno-nadaljevalne šole v Kamniku. Voditelj Valentin Burnik, 2 kateheta in 3 učitelji. Koncem leta 202 učenca, za višji razred sposobnih 148. — V obrtno-nadaljevalni šoli je bilo 78 učencev.

13. Letno poročilo trirazredne dekliške ljudske šole v Kamniku. Voditelj Jernej Čenčič, katehet in 2 učiteljici. Koncem leta 181 učenka, za višji razred sposobnih 137.

14. Jahresbericht der Volksschule mit der gewerblichen Fortbildungsschule in Neumarkt. Voditelj Jožef Kragl, 2 kateheta, 3 učitelji in 2 učiteljici. 396 otrok, vsi katoličani, 372 Slovencev, 24 Nemcev. Koncem leta sposobnih 266, nesposobnih 109, neizprašanih 6. — Obrtna nadaljevalna šola je imela 84 učencev, med temi 82 Slovencev in 2 Nemca.

15. Letno poročilo štirirazredne deške ljudske šole v Škofji Loki. Uvodni članek: „Škofja Loka. Po raznih virih sestavi Friderik Kramar“. Voditelj Franc Pápa, katehet in 3 učitelji. Koncem leta 300 učencev, sposobnih 187, nesposobnih 95, neizprašanih 18. — V obrtno nadaljevalno šolo je bilo vpisanih 78 učencev.

16. Letno poročilo štirirazredne deške ljudske šole v Novem Mestu. Voditelj o. Florentin Hrovat, katehet in 4 s. učitelji. Koncem leta 175 učencev, sposobnih 134, nesposobnih 41, neizprašana 2.

17. Dvanajsto letno poročilo deške meščanske šole s kmetijskim značajem v Krškem. Članek „Naši nasadi ameriških trt“. Ravnatelj Ivan Lapajne, 2 učitelja in katehet. Šolo je obiskovalo 71 učencev.

18. Letno poročilo štirirazredne ljudske šole in obrtno nadaljevalne šole v Krškem. Članek „Naša šolska delarna. Florijan Rosman.“ Voditelj Franc Gabršek, katehet, 1 učitelj in 2 učiteljici. Koncem leta 229 otrok, vere vsi katoliške, poleg slovenskega govora jih 21 tudi nemški. Za višji razred ali oddelek sposobnih 143, nesposobnih 76, neizprašanih 9 otrok. — V obrtno nadaljevalni šoli poučevali so poleg obeh ljudskošolskih učiteljev tudi učitelji meščanske šole. Vpisanih je bilo 44 učencev.

19. Letno poročilo štirirazredne ljudske in obrtne nadaljevalne šole v Metliki. Voditelj Andrej Šest, 2 kateheta, 2 učitelja in 2 učiteljici. Koncem leta 371 otrok, vere katoliške, tudi nemški govorita 2 in 8 hrvaški. Za višji razred sposobnih 256, nesposobnih 101, neizprašanih 14. — V obrtno nadaljevalno šolo vpisanih 57 učencev.

20. Letno poročilo Franc-Jozefove ljudske šole v Črnomlju. Voditelj Anton Jeršinc, katehet, 3 učitelji in 1 učiteljica. Šolo je obiskovalo 383 učencev.

21. Letno izvestje štirirazredne ljudske šole v Mokronogu. Članek „Jožef Potokar, bivši nadučitelj Mokronoški J. R.“ Voditelj Jernej Ravnikar, katehet, 1 učitelj in 2 učiteljici. Koncem leta 268 otrok.

22. Letno poročilo štirirazredne ljudske in obrtno-nadaljevalne šole v Postojni. Voditelj Janez Thuma, katehet, 3 učitelji in 3 učiteljice. Koncem leta 359 otrok, za višji razred sposobnih 275, nesposobnih 72, neizprašanih 12.

23. Letno poročilo štirirazredne ljudske šole v Cerknici. Članek „Šolska delarna. Spisal Rudolf Piš“. Voditelj Karol Dermelj, 2 kateheta, 2 učitelja in 2 učiteljici. V šolo vpisanih 679 otrok.

24. Letno poročilo štirirazredne ljudske šole v Vipavi. Članek „Starišem. Napisal K. Wider“. Voditelj Anton Skala, katehet, 2 učitelja in 1 učiteljica, koncem leta 244 otrok, za višji razred sposobnih 163, nesposobnih 75, neizprašanih 6.

Odobreno učilo. C. kr. naučno ministerstvo je odobrilo z razpisom z dne 26. vinotoka t. l. št. 20029 za šolsko rabo „Stenske podobe za nazorni nauk“, katere je izdal in založil g. Karol Jansky v Taboru. Te jako priporočljive podobe so obširnejše omenili v „U. T.“ 1894 str. 319. Vsak sešitek (5 podob) velja 3 gl., vsi 4 sešitki 12 gl., posamezna tabla 70 kr.

Naši dopisi.

Iz Kovorja. Prav redka slavnost se je vršila pri nas dne 3. vinotoka t. l. Blagoslovili in odprli smo novo izdelano šolo. Po trudapolnem delovanju kraj-

nega šolskega sveta in blagovoljni podpori slavnih šolskih in drugih oblastev se je dovršilo res lepo izdelano šolsko postopje.

Omenjenega dne ob 1/2 8. uri se je zbrala šolska mladina z roditelji v šolski sobi in ob 8 uri podajo se vsi skupaj k sv. maši. Koncem sv. maše zapoje pevci „Cesarsko“ in učenci gredo paroma v šolo nazaj, kjer je č. g. L. Krištofič v navzočnosti blagorodnih gg. c. kr. šolskega nadzornika A. Žumra, župana L. Aljančiča, staroste učiteljev J. Debelaka, unirovljenega učitelja v Tržiči, udov krajnega šolskega sveta njim na čelu predsednik J. Klemenčič in roditeljev blagoslovil šolsko poslopje. Precej potem nagovori g. župnik navzočne zahvali se preblagorodnemu g. okrajnemu glavarju in okrajnemu šolskemu svetu za pomoč pri zgradbi šole. Rastolmači pomen cerkvenega blagoslova in šole. Na to zahvali g. okrajni šolski nadzornik v imeni krajnega šolskega sveta g. župana in g. načelnika krajnega šolskega sveta za neumorni trud pri napravi nove šole; v daljšem govoru izroči vodstvo šole učitelju M. Debelaku in naroča ljudstvu, naj otroke redno in pridno pošilja v šolo in konča svoj govor z trikratnim „slava“ presvitlenemu cesarju. Učitelj pozdravi blag. gosp. nadzornika in navzoče. Prosi naj bi slavna šolska oblastva blagoizvolila mu pri težavnem delu pomagati z dobrim svetom in drugimi sredstvi; prosi preč. g. župnika za složno in kolegijalno delovanje v šolskih stvareh; obrne se do roditeljev in jih opozarja na pridno pošiljanje otrok v šolo in posledke nepridnega pošiljanja. Slednjič spregovori še otrokom nekaj besed in jih napeljuje

na pridnost in lepo vedenje v cerkvi, v šoli in zunaj šole.

Ko si ogledamo šolsko poslopje in sedaj še neobdelan vrt povabi nas preč. g. župnik na dober zajutrek, pri katerem nas je z različni dovtipi prav prijetno kratkočasil. Mej tem napije g. nadzornik slogi mej zastopanimi oblastvi t. j. c. kr. okrajnim šolskim svetom, krajnim šolskim svetom, županstvom in šolskim vodstvom. G. župan napije g. nadzorniku in učitelju, za kar se g. učitelj zahvali. *M. Debelak.*

Iz Sent-Jerneja. Naša šolska mladina, katere je letos 946 za šolo vgodne z ponavljajno šolo in ima letos pet učiteljskih močij (tri učitelje in dve učiteljici), imela je 15. listopada t. l. redko slovesnost, katera bo vsem gotovo ostala v dobrem in trajnem spominu. Ta dan je namreč g. Anton Rebrnak predstavljal „Trpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa“, kakor se neki po obljubi vsakih 10 let predstavljajo „Passions-Spiele“ v Oberammergau na Bavarskem. Prav lepo se je 18 postaj predstavljalo pred šolskimi otroci in učiteljstvom. Bila je predstava samo za šolsko mladino odmenjena, ker se s tem v krščanskem nauku pouče in vtrdijo. To je najboljši nazorni nauk.

Da so se pa mogli stroški plačati, dala je preblag. baronica Leonora Borsch iz Pletarjev nekaj, župnik g. Anton Fetih Frankheim nekaj, krajni šol. svet več, g. Sever in še nekaj drugih, katerim bodi tem potem izrečena srčna hvala! Bog plati! *Jan. Saje.*

Društveni vestnik.

Iz našega društva. Dne 25. listopada je bila peta odborova seja. Določilo se je, da bode letošnje glavno zborovanje dne 28. grudnia ob 9. uri dopoldne v magistratni dvorani z običajnim dnevnim redom. Razgovarjalo se bode tudi o prihodnji deželni razstavi in „Učiteljskem Domu“. — Blagajnikovo poročilo se vzame na znanje. — Želji nekaterih gg. profesorjev, da bi jim „Tovariš“ nekoliko prostora odmeil, se radovoljno ustreže s tem, da se jim prepusti 2 strani na razpolaganje. — Prvi letošnji društveni večer bode 6. grudnia v salonu Hafnerjeve „Pivarne“. Predaval bode g. predsednik A. Žumer o izložbi učil v Inomostu. K tem večerom se bodo povabili tudi nekateri gg. profesorji srednjih šol.

Iz Ljubljane. (»Narodna Šola.«) (Dalje.) Oveselila je tudi kmetijska posojilnica za ljubljansko okolico našo blagajnico z opetovanim darilom 10 gld. in od 7 drugih dobrotnikov smo dobili, ne da bi jim bili nadležni 15 gld. 50 kr. Bog jim povrni stotero njih dobroto!

Prijetna dolžnost nam je, naglašati tudi dareljivost blagorodne gospe Giontinitove, ker je prepustila „Nar. Šoli“ zopet letos dobro rabljiv klavir brezplačno. Ta klavir se je po dovršeni popravi prepustil v po-

polno last ljudski šoli v Zabnici, kjer se je šolsko in cerkveno petje vspešno gojilo.

Pohvalno moramo omenjati tudi novih ustanov, ki so društvu došle od ljudskih šol in sicer: v Sadržici izposl. J. Mandelje (II. rok), z Vrha pri Vinici izposl. F. Juvanec (II. rok), v Zagradcu izposl. Anton Vrančič (I. rok), v Št. Jerneji izposl. Jan. Saje za III. razred (to je druga polna ustanovništva), v Borovnici izposl. Papler (I. rok druge ustanovništva). — Mnogo ustanovnih šol je poleg tega, da so uže plačale celo ustanovništvo, še priposlalo druge doneske z namenom, da dobé zdatnejša vračila, ker je jasno, da iz skromnih obrestij od ustanovništva ni mogoče obilo povrniti zahtevati. Ti prizanesljivi ožiri kažejo, da častiti društveniki zmerno izkoriščujejo Nar. Šolo, kar odboru dobro dě.

Konečno bodi še hvaležno omenjeno, da je tiskarna gg. Klein & Kovač blagovolila brezplačno napraviti veliko množino adres za društvene pošiljave. Domačim časopisom, osobito „Učiteljskemu Tovarišu“ gre tudi iskrena zahvala za objavo društvenih zadev.

Vse to so dobrotniki storili „Narodni Šoli“, a kar je društvo storilo svojim članom, to je razvidno iz predloženega računa in je zapisano v hvaležnih sreih